

Rīgas plānošanas reģions ar kaimiņu novadiem viesojas Ropažu novadā, lai diskutētu par deinstitucionalizāciju (09.02.2016., www.ropazi.lv)

4. februārī Ropažu novada pašvaldība uzņēma Rīgas plānošanas reģiona, Garkalnes, Stopiņu un Salaspils pašvaldību pārstāvjus, lai runātu par deinstitucionalizāciju un sadarbības līguma nosacījumiem. Sanāksmē piedalījās attīstības plānotāji, Sociālo dienestu vadītāji, kā arī sociālā darba veicēji. Ropažu novada pašvaldību pārstāvēja Domes priekšsēdētājs Zigurds Blaus, Sociālā dienesta sociālā darbiniece Agnese Jurika un Attīstības daļas vadītāja Sanita Upīte. Deinstitucionalizācija ir p

Pēdējos gados ES ir notikušas būtiskas izmaiņas personu ar invaliditāti tiesību aizsardzības jomā. Nozīmīgs pagrieziens ir bijusi ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām pieņemšana un ratifikācija, tai skaitā Latvijā. Minētā Konvencija iezīmē pamatprincipu maiņu izpratnē par invaliditāti no medicīniskās pieejas uz sociālo. Līdz ar to par invaliditātes galveno iemeslu vairs netiek uzskatīts veselības stāvoklis, bet sekas, kas radušās indivīda funkcionālajiem traucējumiem mijiedarbojoties ar šķēršļiem, ko radījusi sabiedrība.

Iespēja bērniem izaugt ģimenē, bet pieaugušajiem dzīvot kur un ar ko kopā vēlas, piedalīties sabiedrības dzīvē un pieņemt lēmumus par savu dzīvi, ir lietas, kuras lielākā daļa cilvēku uzskata ar pašsaprotamām. Tomēr cilvēkiem ar invaliditāti šādas iespējas nereti ir ierobežotas, un tieši to nodrošināšanu paredz ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām 19.pants, kas nosaka tiesības uz neatkarīgu dzīvi.

Deinstitucionalizācija ir vērsta uz neatkarīgas dzīves veicināšanu un sabiedrības radīto šķēršļu mazināšanu cilvēku ar invaliditāti pašnoteikšanās, līdzdalības un iekļaušanas iespējām. Līdz ar to personām ar invaliditāti ir jānodrošina iespēja vadīt un izvēlēties savu dzīvesveidu un dzīvesvietu, piekļuve pakalpojumiem, ko izmanto pārējā sabiedrība, un individuāls atbalsts, ja tāds ir nepieciešams, bet bērniem – iespēja izaugt ģimenē.

Ir jānovērš situācija, kurā personai ir jāpārceļas uz dzīvi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, jo tai nav pieejams nepieciešamais atbalsts dzīvesvietā jeb sabiedrībā balstīti pakalpojumi.

Ropažu novada pašvaldība un vēl 29 Rīgas plānošanas reģiona pašvaldības ir parakstījušas nodomu protokolu un tuvākajās dienās slēgs arī sadarbības līgumu par projekta „Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” īstenošanu. Pašvaldībām ir jāatrod labākais veids, kā nodrošināt sabiedrībā balstītu pakalpojumu īstenošanu, veidojot pakalpojumus pašām vai veidojot sadarbību ar kaimiņu pašvaldībām, kurās ir attīstīts pakalpojumu grozs kā arī atbilstoša infrastruktūra.

Rīgas plānošanas reģiona projektu vadītāja Annele Tetere sanāksmē uzsvēra, ka atbalsta pasākuma mērķis ir veicināt sabiedrībā balstītu pakalpojumu pilnveidi, lai personai, kurai ir ierobežotas iespējas sevi aprūpēt un ir nepieciešams atbalsts, spētu dzīvot mājās vai ģimeniskā vidē, saņemot sev nepieciešamo atbalstu dzīvesvietā. Tādējādi tiek veicināts tas, ka personas ar invaliditāti un bērni nenokļūst ilgstošās sociālās aprūpes iestādēs.

Periodā līdz 2020.gadam Latvijā deinstitucionalizācijas atbalsta mērķa grupas ir:

- ārpusģimenes aprūpē esošie bērni;
- bērni ar funkcionāliem traucējumiem;
- pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem.

Atbalsta pasākuma ietvaros tiks novērtētas aprūpes iestādēs esošās personas ar garīga rakstura traucējumiem, kas pieskaitāmas 1. un 2. aprūpes līmenim. Jāpiemin gan, ka sagatavot dzīvei sabiedrībā paredzēts tikai tos klientus, kuri saskaņā ar novērtēšanas komisijas atzinumiem, būs spējīgi ar nelielu atbalstu dzīvot patstāvīgu dzīvi ārpus sociālās aprūpes iestādes.

Atbalsta pasākums paredz, ka pašvaldībām būs iespēja piesaistīt mentorus, veidot un piedāvāt sociālos pakalpojumus, rehabilitācijas pakalpojumus, īslaicīgo aprūpi un sabiedrībā balstītus pakalpojumus.

Ar šo gadu būs pieejami *Atelpas brīža* pakalpojumi bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kas ietver: bērna uzraudzību, pašaprūpes nodrošināšanu, speciālistu konsultācijas, ēdināšanu 4 reizes dienā, pastaigas un saturīgu brīvā laika pavadīšanu, personām līdz 17 gadu vecumam (ieskaitot), kā arī Sociālās aprūpes pakalpojumus - bērniem līdz 4 gadu vecumam (ieskaitot), kuriem būs izsniegts VDEĀK atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem. Tas ietvers bērna aprūpi un uzraudzību, pašaprūpes spēju attīstību un brīvā laika saturīgu pavadīšanu. Savukārt, citi augstāk minētie pakalpojumi būs pieejami pēc individuālo vajadzību identificēšanas un atbalsta plāna izstrādes, ko noteiks projekta ietvaros izveidota neatkarīga ekspertu grupa.

Projekta rezultātā līdz 2020. gadam visā Rīgas plānošanas reģionā plānots, ka tiks veikts individuālo vajadzību izvērtējums 993 personām ar garīga rakstura traucējumiem, 1337 bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un 722 institūcijās esošiem bērniem; patstāvīgai dzīvei sabiedrībā tiks sagatavotas 277 personas ar garīga rakstura, kas šobrīd dzīvo valsts sociālās aprūpes centros; 832 personas ar garīga rakstura traucējumiem saņems sabiedrībā balstītus pakalpojumus; 1410 bērni ar funkcionāliem traucējumiem saņems sociālās rehabilitācijas, "atelpas brīža" un sociālās aprūpes pakalpojumus.

Informāciju sagatavoja

Sanita Upīte,

Ropažu novada Attīstības daļas projektu vadītāja

Sociālais dienests aicina atsaukties ģimenes, kurās aug bērni ar funkcionāliem traucējumiem un ģimenes, kurās ir pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem (10.06.2016., www.ropazi.lv)

Ropažu novada Sociālais dienests kopš š. g. marta piedalās projektā „Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem”. Projekta mērķis ir Rīgas reģionā palielināt ģimeniskai videi pietuvinātu un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību dzīvesvietā personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem.

Sociālais dienests iesaistoties projektā vēlas saviem klientiem un tām personām, kas ir ārpus Sociālā dienesta redzesloka piedāvāt plašāku pakalpojumu klāstu

iespējami tuvu to dzīvesvietai, atbalstīt ģimenes un veicināt vienlīdzīgas iespējas visiem.

Aicinām atsaukties ģimenes, kurās aug bērni ar funkcionāliem traucējumiem (kuriem ir noteikta invaliditāte). Projekta ietvaros tiek paredzēts izstrādāt katram bērnam individuālu atbalsta plānu, kā rezultātā tiks nodrošināts nepieciešamais pakalpojumu kopums, piemēram – logopēds, psihologs, rehabilitologs, fizioterapija, reitterapija u.c., bez tam arī bērnu vecākiem būs iespēja saņemt rehabilitācijas pakalpojumus.

Ar š. g. 1. jūniju ir uzsākts personu ar garīga rakstura traucējumiem izvērtēšanas process, kā rezultātā arī tiks izstrādāts katrai personai nepieciešamais individuālais atbalsta plāns. Šai mērķgrupai būs iespēja saņemt aprūpi mājās, īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumus, speciālistu konsultācijas, individuālo atbalstu u.c.

Aicinām atsaukties ģimenes, kurās ir pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem (noteikta I vai II invaliditātes grupa).

Balstoties uz atsaucību un individuālo plānu izvērtēšanu Sociālais dienests vienlaikus plānos turpmāko attīstību, plānojot pieprasītāko pakalpojumu nodrošināšanu šeit pat uz vietas Ropažu novadā.

Lūdzam ģimenes atsaukties līdz š. g. 15. jūnijam, sazinoties ar Sociālā dienesta vadītāju Sarmīti Cibulsku: t. 67186491, 27708020 vai personīgi ierodoties Ropažu novada pašvaldības Sociālajā dienestā Rīgas ielā - 13.

Darbības programma „Izaugsme un nodarbinātība”

9.2.2.specifiskais atbalsta mērķis „Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei

alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu

pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem” 9.2.2.1.pasākums

“Deinstitucionalizācija”

„Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem”

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē